

Софтуер за разпознаване на термини въз основа на IATE: текущо състояние, предимства и предизвикателства

Антонина Зайцева

Съвместни служби на ЕИСК и КР

София, 30 ноември 2017 г.

Терминологична работа в Дирекция „Писмени преводи“ на ЕИСК и КР

- *терминологични групи*
- *терминологични проекти*
- *специализирани речници и глосари*

Българската терминологична група в ЕИСК и КР

- **Антонина Зайцева**
- **Юлиана Душева**
- **Фани Мумджиева**
- **Дана Цанева**

independent and impartial courts, effective judicial review, respect for fundamental rights, equality before the law, freedom of expression, and freedom of assembly;

19 points out, however, that existing instruments have fallen short in ensuring full application and enforcement of these principles;

20 underlines therefore that how citizens experience the rule of law at local and regional level is just as important as their experience of it at national and European level;

21 points out that there are nearly one hundred thousand subnational authorities in the EU, which bear much of the responsibility for implementing fundamental rights and freedoms in their dealings with people in all their diversity;

22 considers that the stakes are higher than ever when it comes to the EU to equipping itself with an effective rule of law mechanism: against the backdrop of a changing security environment for Europe and the withdrawal of one of its Member States, the EU needs to become more cohesive, based on the understanding that European solidarity is not a one-way street.

23 All EU Member States and all levels of government should live up to their mutual obligations and defend the European project as a value-based entity against a rising pan-European movement which puts Europe's fundamental values into question;

24 emphasises that, in order to uphold the rule of law and fundamental rights, the participation of active, independent and pluralistic civil society organisations and NGOs in the democratic processes and in overseeing the proper functioning of checks and balances on state institutions and powers is essential;

25 highlights that, while rule of law recommendations based on the 2014 Framework are still in effect, the Framework has not led to tangible outcomes so far.

It is particularly regrettable that the Rule of Law Framework provides guidance for "constructive dialogue" between the Commission and the Member State concerned. but does not involve at the

на произволни действия от страна на изпълнителната власт, независими и безпристрастни съдилища, ефективен съдебен контрол, зачитане на основните свободи, равенство пред закона, свобода на изразяване и свобода на събранията;

посочва обаче, че съществуващите правни инструменти не са достатъчни, за да се гарантира пълно прилагане и спазване на тези принципи;

следователно подчертава, че начинът, по който гражданите възприемат принципите на правовата държава на местно и регионално равнище е също толкова важен, колкото и на национално и европейско равнище;

посочва, че съществуват близо сто хиляди поднационални власти в ЕС, които носят голяма част от отговорността за прилагането на основните права и свободи в отношенията си с хората в цялото им многообразие;

счита, че залозите са по-високи от всякога що се отнася до осигуряването на ЕС с ефективен механизъм за върховенство на закона: на фона на променящата се обстановка по отношение на сигурността за Европа и оттеглянето на една от неговите държави членки, ЕС трябва да стане по-сплотен със съзнанието, че европейската солидарност не е еднопосочна улица.

Всички държави — членки на ЕС, и всички равнища на управление следва да изпълняват своите взаимни задължения и да отстояват европейския проект като съюз, основан на общи ценности, срещу нарастващо общоевропейско движение, което поставя под въпрос основните ценности на Европа;

подчертава, че за спазването на принципите на правовата държава и основните права от съществено значение е в демократичния процес и в съблюдаването на правилното функциониране на принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване на държавните институции и властите да участват активни, независими и плуралистични организации на гражданското общество и неправителствени организации;

подчертава, че макар и препоръките относно принципите на правовата държава въз основа на Рамката от 2014 г. да са още в сила, до момента рамката не е довела до осезаеми резултати.

Особено съжаление буди фактът, че в уредбата за правовата държава са дадени насоки за „конструктивен диалог“ между Комисията и съответната държава членка. но без да са

24

emphasises that, in order to uphold the rule of law and fundamental rights, the participation of active, independent and pluralistic civil society organisations and NGOs in the democratic processes and in overseeing the proper functioning of checks and balances on state institutions and powers is essential;

highlights that while rule of law recommendations based on the 2014 Framework are still in

PM

PM

ценно
подчер
същес
функц
инстит
гражд
полчет

Term Recognition

order
заявка
определение
rule of law
правна норма
върховенство на закона
принципи на правовата държава
правова държава
fundamental rights
основни права
participation
участие
дялово участие
civil society organisations
организация на гражданското общество
NGOs
неправителствена организация
НПО
processes
преработвам
checks and balances
принципи на взаимозависимост и взаимоограничаване
принципи на взаимозависимост и взаимоограничаване на законодателната, изпълнителната и съдебната власт
State
държава
федерална провинция
institutions
институция
институция на Съюза
powers
правомошье

24 emphasises that, in order to uphold the rule of law and fundamental rights, the participation of active, independent and pluralistic civil society organisations and NGOs in the democratic processes and in overseeing the proper functioning of checks and balances on state institutions and powers is essential;

25 highlights that, while rule of law recommendations based on the 2014 Framework are still in

PM

PM

под
съд
фун
инс
гра
под

Entry number: 89

English

checks and balances

Bulgarian

принципи на взаимозависимост и взаимоограничаване

Reliability: Reliable

Institution: COM

Term ref: Междинен доклад относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка /* COM/2010/0112 окончателен */ , CELEX:52010DC0112/BG

Evaluation:

IATE ID: [914962](#)

Domain: LAW

Primary: Yes

принципи на взаимозависимост и взаимоограничаване на законодателната, изпълнителната и съдебната власт

Reliability: Reliable

Institution: COM

Term ref: Балканджиева, Б. Английско-български юридически речник. София: Софи-Р, 1999, с. 85

Evaluation:

IATE ID: [914962](#)

Domain: LAW

Primary: Yes

in
EE OF THE REGIONS
of the Regions

in
in criteria

Europe
stice

r States
r State
ons
on
nt for Europe

ommission
N COMMITTEE OF THE
ommittee of the Region
Convention on Human Ri
ouncil
ourt of Human Rights
ourt of Justice
arliament
nion

ate
ates

17 between the Member States, between the Member States and the EU institutions, and in particular between citizens and all levels of government;

likewise notes that the European Commission, European Council, European Court of Justice, and European Court of Human Rights, as well as the Council of Europe, have at various stages confirmed that the rule of law requires compliance with at least the following principles: legal transparency, accountability, separation of powers, a democratic and pluralistic process for the enactment of laws, legal certainty, prohibition of arbitrary acts by the executive powers, independent and impartial courts, effective judicial review, respect for fundamental rights, equality before the law, freedom of expression, and freedom of assembly;

19 points out, however, that existing instruments have fallen short in ensuring full application and enforcement of principles;

underlines therefore that how citizens experience the rule of law at local and regional level is just as important as their experience of it at national and European level;

21 points out that there are nearly one hundred thousand subnational authorities in the EU, which bear much responsibility for implementing fundamental rights and freedoms in their dealings with people in all their diverse

22 considers that the stakes are higher than ever when it comes to the EU to equipping itself with an effective rule of law mechanism: against the backdrop of a changing security environment for Europe and the withdrawal of one of its Member States, the EU needs to become more cohesive, based on the understanding that European solidarity is not a one-way street.

All EU Member States and all levels of government should

European
Commission

| Consultation | | Data Manipulation | | Communication | | Administration | | Help | | Change Password |

Full Display

User Name:

AZAI

Role:

COR/EESC JS Terminologist

Entry Number 914962

Domains: 12 - LAW

Note:

Problem language : en

Printer Friendly

Admin Info

History

Management

Collections

bg cs da de el en es et fi fr ga hr hu it lt lv mt nl pl pt ro sk sl sv

bg

COM

Admin Info

History

en

Council

Definition:

To prevent one branch from becoming supreme, and to induce the branches to cooperate, governance systems employing a separation of powers typically are created with a system of "checks and balances", a term which, like separation of powers itself, is specifically credited to Montesquieu. Checks and balances refers to the various procedural rules that allow one branch to limit another, such as the authority of the president to veto legislation passed by Congress, or the power of Congress to alter the composition and jurisdiction of the federal courts.

Reference: Wikipedia en.wikipedia.org/wiki...

Admin Info

Related Material

History

Term Group: 1

COM

Reliability:3

Term:

**принципи на взаимозависимост и
взаимоограничаване**

Reference: Междинен доклад относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка /* COM/2010/0112 окончателен */, [52010DC0112/BG](#)

Context: В решението на Съда се призовава България да въведе подходящи **принципи на взаимозависимост и взаимодействие** между отделните институции в съдебната система.

Context Reference: Междинен доклад относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка /* COM/2010/0112 окончателен */, [52010DC0112/BG](#)

Admin Info

History

Term Group: 1

COM

Reliability:3

Term:

**принципи на взаимозависимост и
взаимоограничаване на законодателната,
изпълнителната и съдебната власт**

Term Group: 1

Council

Reliability:3

Term:

system of checks and balances

Reference: Council of Europe Parliamentary Assembly Resolution 1415 (2005): Honouring of obligations and commitments by Georgia assembly.coe.int/Main... 26.3.2008

Context: "The Rose Revolution and the two subsequent elections, viewed on the whole as free and fair by the international observers, resulted in a very strong government, which may be an asset in dealing with the country's political, economic and security problems, provided that a strong government is accompanied by an effective **system of checks and balances**. This is not yet the case. Today, Georgia has a semi-presidential system with very strong powers of the president; a weak parliamentary opposition; a weaker civil society; a judicial system which is not yet sufficiently independent and functioning;

The COR-2017-00961-00-01-RES-ORI_en-bg.sdlbt download has completed.

Open

Open folder

View downloads

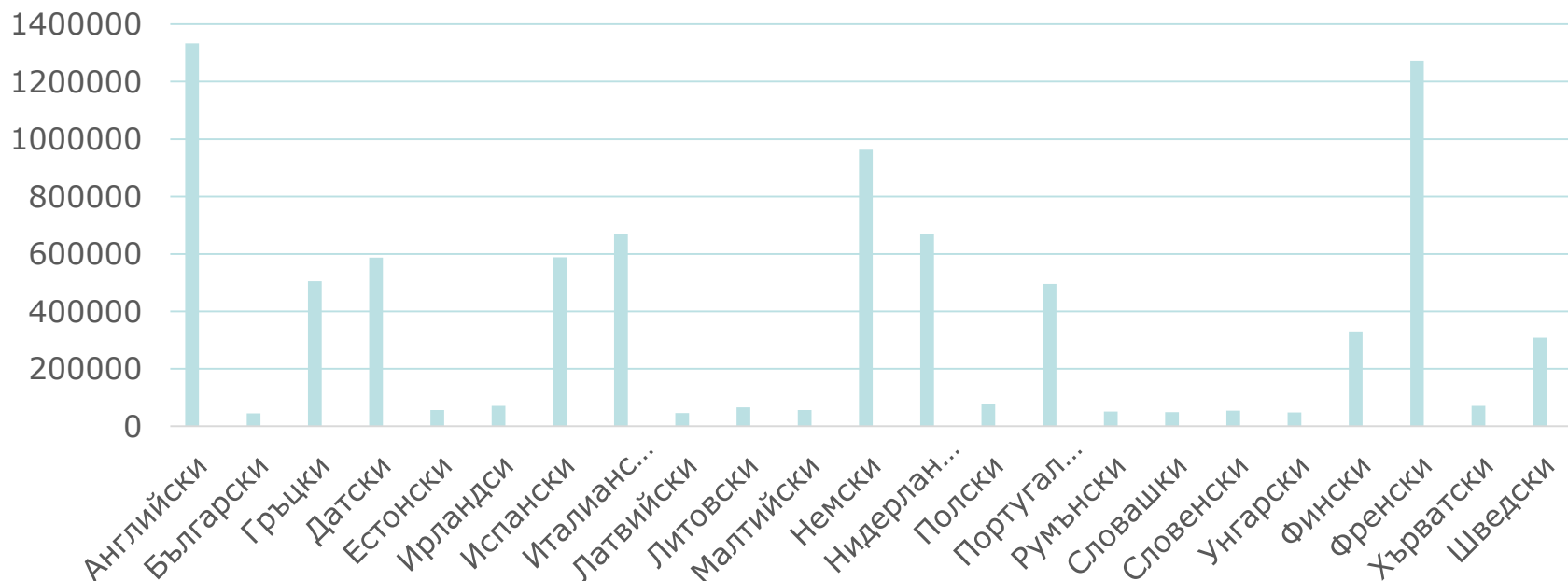

Модулът за разпознаване на термини TRM

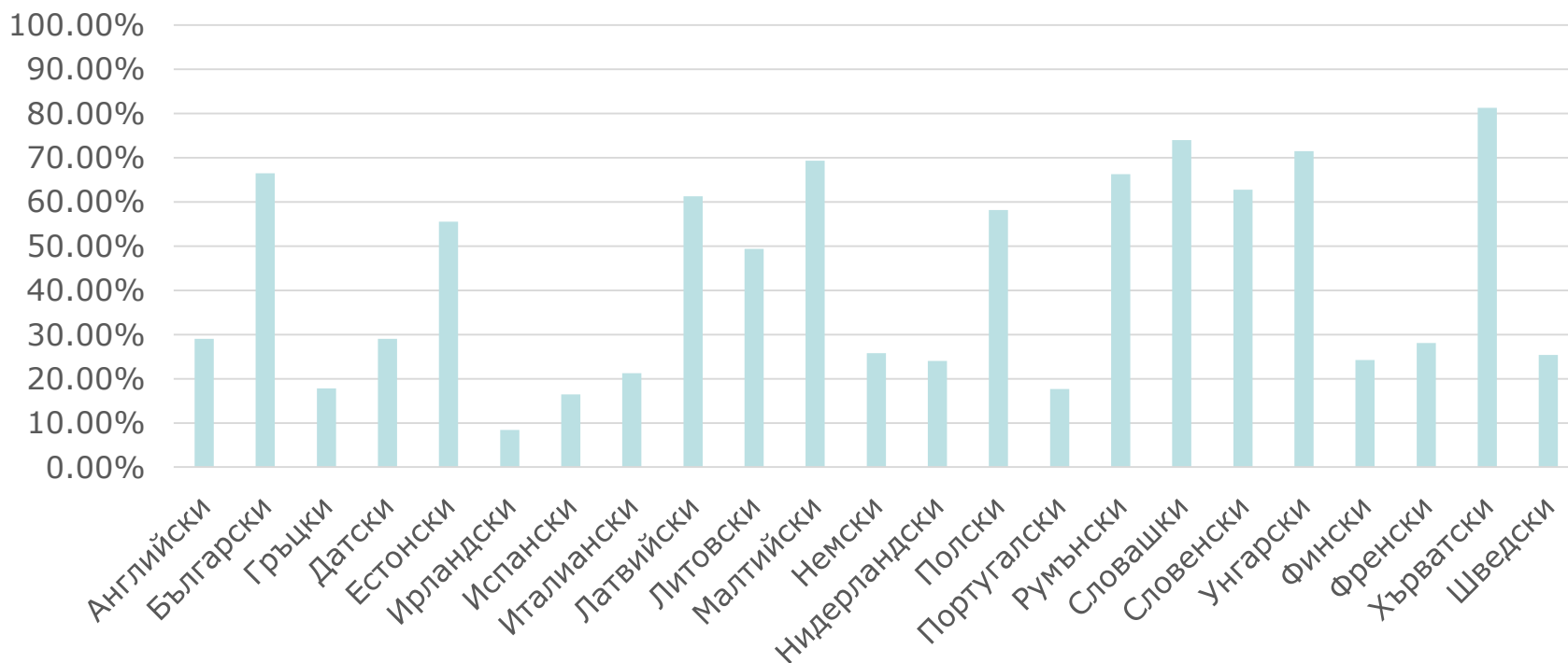
- **Първи отзиви**
- **Предимства**
- **Предизвикателства**

Термини, въведени в IATE - разпределение по езици

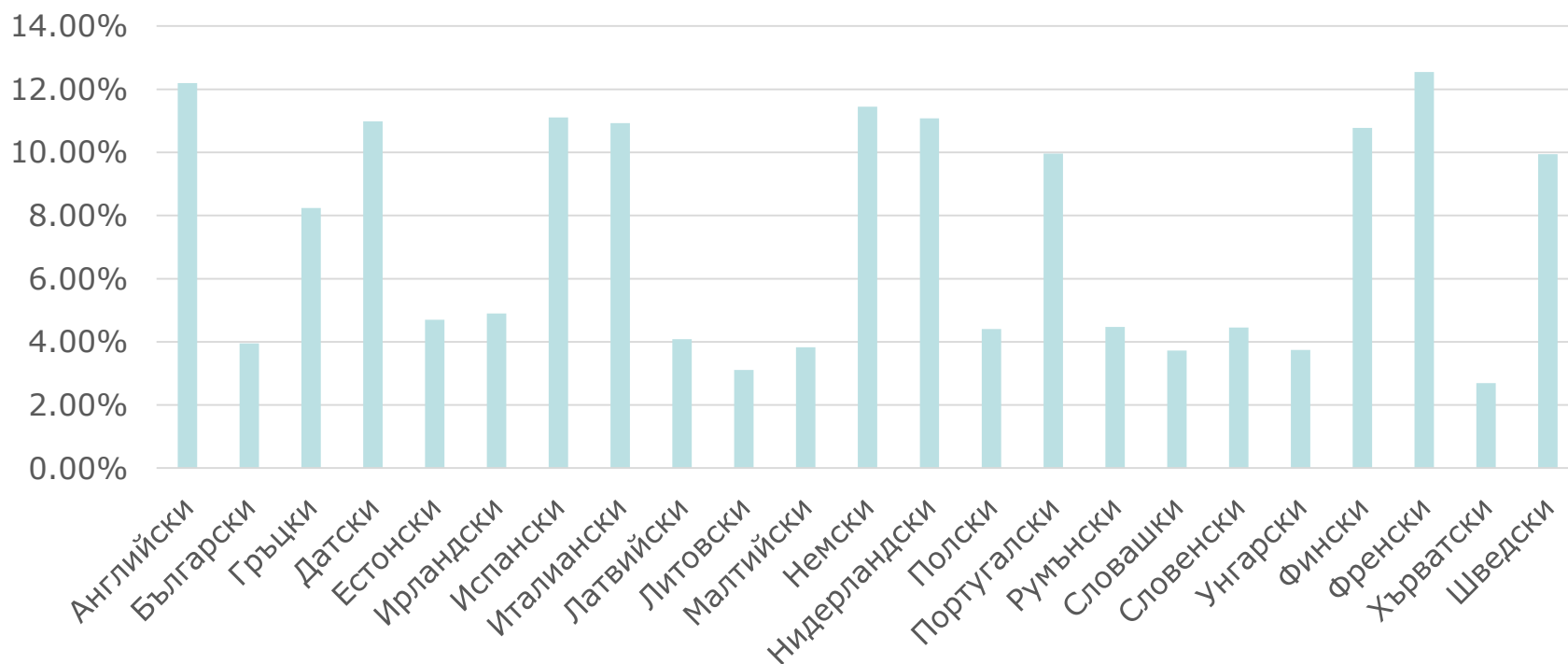
13 октомври 2017 г.

Процент на термините с добавена стойност

Процент на дублираните термини

planned obsolescence

планираното излизане от употреба

планирано остаряване

програмирано остаряване

планирано изхабяване

планирано овехтяване

планирано износване

планирана амортизация

планирано стареене

планирано скапване

cloud computing

*изчисления в облак
компютърни услуги „в облак“*

NUDGE

		Consultation Data Manipulation Communication Administration Help Change Password		Log	
Search Advanced Search Last Results		Full Display			
User Name: AZAI		Role: COR/EESC JS Terminologist			
				Entry Number 3569983	
Domains: 28 - SOCIAL QUESTIONS 3226003 - Communications policy		Note:			
Problem language : en					
Printer Friendly Admin Info History Collections					
cs da de el en es et fi fr hr hu it lt lv mt nl pl pt ro sk sl sv					
in COR/EESC JS					
Definition: a cheap and easy intervention that predictably and significantly alters human behaviour without restricting freedom of choice					
Reference: EESC/CoR, based on Richard H. Thaler and Cass Sunstein, <i>Nudge: Improving Decisions about Health, Wealth and Happiness</i> , Yale University Press (2009), pp. 6, 8.					
Note : Not to be confused with more coercive acts: "Nudges are not mandates. Putting the fruit at eye level counts as a nudge. Banning junk food does not." (From Thaler and Sunstein, <i>Nudge</i> , p. 6)					
Admin Info History					
bg COR/EESC JS					
Definition: Аспект от архитектурата на избора, който променя поведението на хората по предвидим начин, без да им забранява определени варианти и без да променя съществено икономическите им подбуди.					
Reference: EESC/CoR - BG въз основа на книгата на Ричард Х. Талер и Кас Р. Сънстейн „Побутване. По-добрите решения за здраве, благосъстояние и щастие“, „Изток-Запад“, 2014 г.					
Note : Побутването не е принуда. „Побутванията не са заповеди. Да се сложи плод на нивото на очите, това е побутване. Забраната на нездравословните храни – не.“ (Ричард Х. Талер и Кас Р. Сънстейн „Побутване. По-добрите решения за здраве, благосъстояние и щастие“, „Изток-Запад“, 2014 г., стр. 14).					
Admin Info History					
Term Group: 1 COR/EESC JS Reliability:3					
Term: nudge					
Reference: Opinion of the European Economic and Social Committee on the Circular Economy Package - NAT/676 www.eesc.europa.eu/?i=... [11.10.2016]					
Context: Promising developments provided by the latest scientific research, especially regarding behavioural sciences and the "nudge" concept, should be factored in to help consumers make more responsible choices.					
Context Reference: Point 4.2.10 of EESC opinion NAT/676 www.eesc.europa.eu/?i=... [11.10.2016]					
Admin Info History					
Term Group: 1 COR/EESC JS Reliability:3					
Term: побутване					
Reference: Ричард Х. Талер и Кас Р. Сънстейн „Побутване. По-добрите решения за здраве, благосъстояние и щастие“, „Изток-Запад“, 2014 г.					
Admin Info History					

Благодаря за вниманието!